

Dolnośląska Agencja Energii i Środowiska s.c.
J. Żurawski, B. Żurawska

NIP: 898-18-28-138 Regon: 932015342
51-180 Wrocław, ul. Pełczyńska 11
tel.: (+48 71) 326 13 43
fax: (+48 71) 326 13 22
e-mail: cieplej@cieplej.pl
www.daes.pl, www.cieplej.pl

**Dolnośląska Agencja
Energii i Środowiska**

Opinia ornitologiczna

dla prac termomodernizacyjnych
dla budynku kościoła,
ul. Odon Bujwida 51 we Wrocławiu

Inwestor: Zgromadzenie Misjonarzy Klaretynów
ul. Odon Bujwida 51, 50-345 Wrocław

Wykonawca: Dolnośląska Agencja Energii i Środowiska s.c.
ul. Pełczyńska 11, 51-180 Wrocław

Opracował	Podpis
Jakub Szymczak	

Wrocław, marzec 2019 r.

Dolnośląska Agencja Energii i Środowiska s.c.
J. Żurawski, B. Żurawska

NIP: 898-18-28-138 Regon: 932015342
51-180 Wrocław, ul. Pelczyńska 11
tel.: (+48 71) 326 13 43
fax: (+48 71) 326 13 22
e-mail: cieplej@cieplej.pl
www.daes.pl , www.cieplej.pl

**Dolnośląska Agencja
Energii i Środowiska**

Spis treści:

1. Cel opinii	str. 2
2. Podstawa prawna	str. 2
3. Informacja ogólna	str. 3
4. Metodyka	str. 3
5. Wyniki i dokumentacja fotograficzna	str. 3
6. Zalecenia	str. 6

1. Cel opinii

Przedmiotem opracowania jest opinia ornitologiczna w zakresie występowania i potencjalnego występowania ptaków chronionych na budynku kościoła mieszącego się we Wrocławiu przy ul. Odonu Bujwida 51, która została przygotowana w celu przeprowadzenia termomodernizacji budynku zgodnie z obowiązującym prawem.

2. Podstawa prawna

Zgodnie z literą prawa ptaki gniazdujące w budynkach znajdują się pod ochroną. Ścisłą ochroną gatunkową objęte są wszystkie gatunki ptaków, łącznie z pospolitym w miastach gołębem miejskim. Ptaków nie wolno zabijać, płoszyć, niszczyć ich jaj, gniazd oraz siedlisk. Wszystkie miejsca lęgowe ptaków (siedliska) objętych ochroną gatunkową podlegają ochronie prawnej zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r, poz. 1651), uszczegółowioną rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 7 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz., 1348). Zapisy te dotyczą także ochrony siedlisk poza okresem lęgowym. Zabijania i znęcania się nad wszystkimi zwierzętami, w tym oczywiście wszystkimi ptakami, zabrania Ustawa o ochronie zwierząt z dn. 21 sierpnia 1997 (Dz. U. 2003 nr 106, poz. 1002 ze zm.). Ustawa prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 (Dz. U. 2006 nr 156, poz. 118 ze zm.) nakazuje dbałość o środowisko przyrodnicze w trakcie prowadzenia prac budowlanych, a w/w rozporządzenie karze dostosować terminy i sposób wykonania prac remontowych do lęgów ptaków.

Przed przystąpieniem do wykonywania termomodernizacji obiektów zasiedlonych przez ptaki, należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zezwolenia w trybie art. 56 ust 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody na odstąpienie od zakazu, o którym mowa w art. 52 ust 1 pkt 7, 8, 9 tj. o zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków.

Zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska na obszarze swojego działania może zezwolić w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą m.in. na niszczenie ich gniazd, siedlisk i ostoi. Zezwolenie na niszczenie siedlisk lęgowych gatunków ptaków zasiedlających budynki, jeżeli jest to niezbędne, może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla dziko występujących populacji. Jednocześnie jeżeli prace termomodernizacyjne będą prowadzone w okresie lęgowym, co niewątpliwie będzie powodować płoszenie ptaków, inwestor powinien złożyć wniosek do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o zezwolenie na umyślne płoszenie gatunków ptaków występujących na termomodernizowanym budynku – art.56 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

Pozostałe przepisy prawne związane z ochroną zwierząt w pracach termomodernizacyjnych:

- Ustawa z 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt.
- Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 06 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.
- Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.
- Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

3. Informacja ogólna

Przedmiotem opracowania jest opinia ornitologiczna w zakresie występowania i potencjalnego występowania lęgowych ptaków chronionych na budynku kościoła. Kościół zbudowany w latach 70. XX w.

Planowane prace: docieplenie ścian zewnętrznych, ścian w gruncie, wymiana stolarki okiennej.

Zdjęcia budynku i wybranych elewacji zawiera część opinii związana z wynikami kontroli.

4. Metodyka

- obserwacje obiektu od zewnątrz pod kątem korzystania z niego przez ptaki i nietoperze, w szczególności zaobserwowanie zwierząt wlatujących lub wylatujących z budynku
- oględziny budynku, ze szczególnym uwzględnieniem istniejących ubytków, gzymsów, załamów ścian na elewacji zewnętrznej, rynien

W dniu 17 marca 2019 r. zrealizowano następujące zadania:

- dokonano oględzin budynku, ze szczególnym uwzględnieniem istniejących nisz, gzymsów, załamów ścian na elewacji zewnętrznej oraz rynien,
- prowadzono obserwacje obiektu od zewnątrz pod kątem korzystania z niego przez ptaki i nietoperze, w szczególności obserwowano zwierzęta wlatujące lub wylatujące z budynku,
- dokonano oględzin ścian zewnętrznych pod kątem stwierdzenia bytności ptaków, szczególnie ich gniazdowania oraz zinwentaryzowania wszelkich szczelin i zakamarków, które mogą być potencjalnymi miejscami schronienia lub gniazdowania ptaków,
- przeprowadzono obserwacje stacjonarne na zewnątrz obiektu aby stwierdzić obecność ptaków i nietoperzy korzystających z obiektu, obserwacje dotyczyły wszystkich ścian i były prowadzone w godzinach popołudniowych.

5. Wyniki i dokumentacja fotograficzna

Na budynku stwierdzono 2 gniazda wróbla (*Passer domesticus*) znajdujące się w dachu . (wschodnia elewacja, część kryta blachą, wlot za drewnianym wieszakiem w miejscu łączenia z krokwiami) oraz kilkanaście potencjalnych siedlisk wróbla, kopciuszka i jerzyka w zachodniej i południowej części dachu.

Na budynku nie stwierdzono obecności bądź śladów obecności nietoperzy.

Dokumentacja fotograficzna budynku, gniazd i miejsc łęgów:
Północna i wschodnia elewacja

Dolnośląska Agencja Energii i Środowiska s.c.
J. Żurawski, B. Żurawska

NIP: 898-18-28-138 Regon: 932015342
51-180 Wrocław, ul. Pelczyńska 11
tel.: (+48 71) 326 13 43
fax: (+48 71) 326 13 22
e-mail: cieplej@cieplej.pl
www.daes.pl , www.cieplej.pl

**Dolnośląska Agencja
Energii i Środowiska**

Zachodnia elewacja

Południowa elewacja

6. Zalecenia

1) Z uwagi na wczesną kontrolę budynku, która jest podstawą niniejszej opinii **należy przed remontem powtórzyć kontrolę budynku w okresie lęgowym (kwiecień-maj)**, w celu potwierdzenia dokonanych obserwacji. W przypadku znalezienia dodatkowych siedlisk ptaków należy poszerzyć zakres działań ochronnych lub kompensacji.

2) **Po rozłożeniu rusztowań, przed przystąpieniem do prac remontowych, należy jeszcze raz skontrolować wszystkie ściany pod kątem dodatkowych, nieodkrytych wcześniej miejsc gniazdowych ptaków.** Zalecenie to dotyczy przede wszystkim okolicy rynny i jej styku z elewacją. W przypadku odkrycia gniazd, śladów po lęgach, należy zachować dotychczasowe szczeliny lub utworzyć nowe miejsca lęgowe poprzez zamontowanie odpowiednich budek lęgowych.

3) **Z uwagi na obecność miejsc lęgowych oraz ich umieszczenie, nie wolno prowadzić remontu elewacji najwyższej kondygnacji i dachu w okresie od 15 marca do co najmniej 10 lipca.** Termin remontu tych części budynku należy powiązać z zakończeniem okresu lęgowego u ptaków, dlatego przed przystąpieniem do remontu w lipcu lub sierpniu i ustawieniem rusztowań należy przeprowadzić kontrolę przez wykwalifikowaną osobę - ornitologa, która stwierdzi czy wszystkie lęgi zostały zakończone.

Wszelkie prace budowlano-remontowe w okresie od 15 marca do co najmniej 10 lipca powinny być prowadzone pod nadzorem ornitologa.

4) W przypadku konieczności przeprowadzenia remontu w okresie wiosennym (**od 15 marca do co najmniej 10 lipca**) oprócz uzyskania odpowiednich zgód należy zabezpieczyć siatką wszystkie stwierdzone wloty prowadzące w przestrzeń między dachem a elewacją (po wschodniej stronie miejscu wyjścia rynny z dachu i po zachodniej stronie między opierzeniem a ścianą). Wszelkie prace budowlano-remontowe w okresie od 15 marca do co najmniej 10 lipca powinny być prowadzone pod nadzorem ornitologa.

5) Na budynku od strony północnej, w ramach kompensacji utraconych miejsc lęgowych, należy zamontować 3 trocinobetonowe, podwójne budki dla wróbla, 1 budkę drewnianą dla kopciuszka oraz 10 trocinobetonowych budek dla jerzyków.

Wymiary budki dla wróbla:

wymiary budki (wys. x szer. x dług.): 16 x 36 x 22 [cm]

rozmiar otworów wlotowych: 6,50 x 3,50 [cm]

grubość ścianki przedniej wokół otworu wlotowego: 2 cm

przykładowy dostawca:

<https://www.mkwpracownia.pl/budki-legowe-dla-ptakow/z-trocinobetonu/typ-wrobel-trocinobeton>

Wymiary budki dla kopciuszka:

wymiary budki (wys. x szer. x dług.): 21 x 16 x 16 [cm]

średnica otworu wlotowego: 5 x 12 [cm]

grubość ścianki przedniej wokół otworu wlotowego: 2 cm

przykładowy dostawca:

<https://www.mkwpracownia.pl/budki-legowe-dla-ptakow/polotwarte-wg-sokolowskiego/typ-kopciuszek>

Wymiary budki dla jerzyka:

wymiary budki (wys. x szer. x dług.): 18 x 36 x 20 [cm]

rozmiar otworów wlotowych: 3,50 x 7,00 [cm]

grubość ścianki przedniej wokół otworów wlotowych: 2 cm

przykładowy dostawca:

<https://www.mkwpracownia.pl/budki-legowe-dla-ptakow/specjalne-wg-ptop-mtop-salamandra/typ-jerzyk/budka-legowa-dla-ptakow-typ-jerzyk-klasyczny-natynkowy-pojedynczy>

Wykorzystane publikacje i źródła informacji:

Zyskowski D. Zielińska D. 2014. Przewodnik do inwentaryzacji oraz ochrony ptaków i nietoperzy związanych z budynkami. Wydawnictwo Kadruk w Szczecinie

Dolnośląska Agencja Energii i Środowiska s.c.
J. Żurawski, B. Żurawska

NIP: 898-18-28-138 Regon: 932015342
51-180 Wrocław, ul. Pelczyńska 11
tel.: (+48 71) 326 13 43
fax: (+48 71) 326 13 22
e-mail: cieplej@cieplej.pl
www.daes.pl , www.cieplej.pl

**Dolnośląska Agencja
Energii i Środowiska**

Własz K. Misielak M. 2014. Ochrona ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki w miastach.
Małopolskie Towarzystwo Ornitologiczne